

בגדים וקטורת בעבודת כהן גדול לפני ולפנים - מקורות - חנה צ' מאיר גרליץ-אלור מספר

5. תלמוד בבלי מסכת יומא דף טז עמוד א

משנה...מה היה עושה? חולק לשינון של זהורית, חצי קשור כסלע וחצי קשור בין שיני קרוניו. ודחפו לאחוריו, והוא מתולגלג ויורד. ולא היה מגיע לחצי ההר עד שנעשה אברים אברים. גמרא...מה היה עושה חולק לשינון של זהורית. ונקטריה כוליה בסלע! - כיון דמצוה בשעיר דילמא קריים ומלבין, ומיחבא דעתיה. - בראשונה היה קושרין לשינון של זהורית על דגמיש ליה לרישיה, ולאן ארעתיה. תנו רבנן: בראשונה היה קושרין לשינון של זהורית על פתח האולם מבחוץ, הלבין - לאו שמהין, לא הלבין - היו עצבין ומחבישיין. התקינו שיהיו קושרין על פתח אולם מבפנים, ועדיין היו מציצין ורואין: הלבין - היו שמחין, לא הלבין - היו עצבין. התקינו שיהיו קושרין אותו חצוי כסלע וחצוי בין קרוניו. אמר רבי הלכין - היו פפא משום רבי אלעזר הקפוי: בראשונה היו קושרין לשינון של זהורית על פתח אולם מבפנים, וכיון שהגיע שיעיר למדבר - היה מלבין, וידעו שנעשית מצותו, שנאמר +וישעיהו+ א+א יהיו חסאיכם כשנים כשלג ילבינו.

ג. בגדים

6. חמש טבילות ועשרה קודשין טובל בהן גדול ומקדש בו ביים וכולן בקדש על בית הפרדה חוץ מזו בלבד (יומא ג, ג):
כיוון שהטבילות והקודשים אמורים ללבישת הבגדים, טבילה ושני קיזושים לכל לבישה, הרי שהכחן מתלבש חמש פעמים במשך היום. על פי התיאור בתורה ובהנחה שקודמות לעבודה עבודת התמיד מצאנו רק שלוש פעמים. השתיים הנוספות נבעות מפעם נוספת שהכחן הגדול לובש בגדי לבן אחרי סיום העבודות הפנימיות המתארות בתורה(שבבדי ואתרי הקרבת העולות והקטרת חלבי החטאת (שבבדי זהב), אך לפני השלמת עבודות התמיד של בין הערביים. לפיכך ייראה הסדר על פי המשנה כך:
1. תמיד של שחר - בגדי זהב של כל יום.
2. עיקר עבודת היום (פר, קטורת, הזאות ושני השעיריים) - בגדי בד.
3. אילי העולה והקטרת חלבי החטאת (הזאת כף ומחתה) - בגדי זהב.
4. עבודה נוספת (הזאת כף ומחתה) - בגדי בד.
5. תמיד של בין הערביים ועבודות שעמו - בגדי זהב.

א. תשובה, כפרה, טהרה

1. בבלי, יומא פה ע"ב
משנה. חטאת ואשם ודאי - מכפרין. מיחה ויום הכיפורים - מכפרין עם התשובה. תשובה מכפרת על עבירות קלות. על עשה ועל לא תעשה, ועל החמורות הוא תולה עד שיבא יום הכיפורים וכפר. ואומר חטאת ואשם, חטאת ואשם - אין מספיקין ביזו לעשות תשובה, אחטא ויום הכיפורים מכפר - אין יום הכיפורים מכפר. עבירות שבין אדם למקום - יום הכיפורים מכפר עבירות שבין אדם לחבירו - אין יום הכיפורים מכפר, עד שירצה את חבירו. דרש רבי אלעזר בן עזריה: +ויקרא טו+ מכל הטאחתיכם לפני ה' תטהרו עבירות שבין אדם למקום - יום הכיפורים מכפר, עבירות שבין אדם לחבירו - אין יום הכיפורים מכפר, עד שירצה את חבירו. אמר רבי עקיבא: אשריכם ישראל, לפני מי אתם מטהרין, מי מטהר אתכם - אביכם שבשמים, שנאמר (חזקאל לו) חרקה עליכם מים טהורים וטהרתם ואומר (ירמיהו יז) מקוה ישראל (ה) מה מקוה מטהר את הטמאים - אף הקודש ברוך הוא מטהר את ישראל.

2. נימא דלא כרבי: דתניא, רבי אומר: על כל עבירות שבחורה, בין עשה תשובה בין לא עשה תשובה, יום הכיפורים מכפר, חוץ (מפורק עול) +מסורת הש"ס: [מהלעג על חבירן]+ ומגלה פנים בחורה ומפר בריה כשר, שאם עשה תשובה - יום הכיפורים מכפר, ואם לא עשה תשובה אין יום הכיפורים מכפר! - אפילו חימא רבי, תשובה בעיא יום הכיפורים - יום הכיפורים לא בעיא תשובה. (שם).

ב. לשינון של זהורית

3. תלמוד בבלי מסכת שבת דף פו עמוד א
מונין שקושרין לשינון של זהורית כראש שעיר המשתלה שגאמר +ישעיהו א+ אם יהיו חסאיכם כשנים כשלג ילבינו.
4. תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף לא עמוד ב
ויז אחז מחשע תקנות שהתקין רבן יוחנן בן זכאי. שית דהאי פירקא, ודאי דפירקא קמא...וארדיך - פלוגתא דרב פפא ורב נחמן בר יצחק, רב פפא אמר: כרם רכעי, רב נחמן בר יצחק אמר: לשינון של זהורית. דתניא: בראשונה היו קושרין לשינון של זהורית על פתח אולם מבחוץ. הלבין - היו שמחין, לא הלבין - היו עצבין, התקינו שיהיו קושרין אותו על פתח אולם מבפנים, ועדיין היו מציצין ורואין, הלבין - היו שמחין, לא הלבין - היו עצבין. התקינו שיהיו י שורין אותו חצוי כסלע וחצוי בין קרוניו של שעיר המשתלה. ...

המטות מופיעה אם כך בשלב הרביעי, שהוא היחידה של המשנה. ומתי הנבונה
המספיק? הבה"ג יינס פנימה ויוציא את הקף והמחנה שהשאר בפנים בשעת העבודה:
"קדש ידיו ורגליו ופשוט ירד ושבב ועלה ותסתפג הביאו לו בגדי לבן ולבש וקדש ידיו
ורגליו

ונכנס להוציא את חכיו ואת המחנה
קדש ידיו ורגליו ופשוט ירד ושבב עלה ותסתפג הביאו לו בגדי זהב ולבש וקדש ידיו
ורגליו, ונכנס להקטיר קטורת של בין הערבים ולהטיב את הנרות" (וימא ז, ד')

7. רמב"ן, ויקרא טו

ובאמת שהכתוב הזה אומר לנו דרשני, שלא יתכן בשום פנים שיצוה שיבא אהרן אל
אהל מועד ללא דבר רק לפשוט שם בגדיו ולהיחזק ערום בהיכל זה ולהיחזק שם לוקמן.

רמב"ן, ויקרא טו
ועל דרך הפשט, כאשר אמר (שמות כח ד) ועשו בגדי קדש לאהרן אחיו, בשבועה
הבנדית, יאמר שגם אלה בגדי קדש. וסודם כמו האיש לבוש הבדים (יחזקאל ט ג,
דניאל י ה), ולכן הודיעו כי בגדי קדש הם. וברקרא רבה (כא יא), כשידית של מעלן כך
שידית של מסן, מה שידית של מעלן איש אהר כחוכם לבוש בדים, כך שידית של מסן,
כתנת בד קודש:

7. קטורת

8. בבלי יומא נג ע"א
חנו רבנן: +ויקרא טו+ ונתן את הקטרת על האש לפני ה' - שלא יתקן מבחורין ויכניס,
להוציא מלבן של צדוקין שאומרים יתקן מבחורין ויכניס. מאי דרדשו? +ויקרא טו+ כי
בענן אראה על הכפות - מלמד שיתקן מבחורין ויכניס. אמרו להם חכמים: והלא כבר
נאמר ונתן את הקטרת על האש לפני ה'. אם כן מה תלמוד לומר כי בענן אראה על
הכפות - מלמד שנתון בה מעלה עשן.

9. בבלי יומא לח ע"א

של בית אבטינס לא רצו ללמד על מעשה הקטורת. חנו רבנן: בית אבטינס היו בקיאתן
במעשה הקטורת ולא רצו ללמד. שלחו חכמים והביאו אומנין מאלכסנדריא של מצרים,
היו יודעין לפטס כמותם ולא היו יודעין להעלות עשן כמותן. של הללו מתאמר ועולה
כמקל, של הללו מפציע לריגין ולכאן. וכששמעו חכמים בדבר אמרו: כל מה שבוא
הקודש בדרך הוא לכרי, ובראו, שנאמר +משלי טו+ כל פעל ה' למענהו, וחזרו בית
אבטינס למקומי גלי. להם חכמים ולא באו, כפלו להם שכרן וכו'.